

stroming

think like a river

ARCADIS

STOWA Webinar – Werkwijzer LESA Rivierengebied

❖ Welkom; door Marieke de Lange (voorzitter)

❖ Korte vragen

❖ Toelichting tot standkoming werkwijzer (Gerjan)

❖ Vragen aan de groep (Gerjan)

❖ Vragen (Marieke/Gerjan)

❖ Afronding

1

1

stroming

think like a river

ARCADIS

Welkom

Wat is je eerste associatie bij een LESA in 1 woord?

© Arcadis 2022

23/6/25

2

2

ARCADIS

Waar werk je?

opdrachtgever?

opdrachtnemer?

Onderzoeksinstituut?

Universiteit?

Anders?

© Arcadis 2022

23/6/25

3

3

stroming

think like a river

ARCADIS

Totstandkoming van de werkwijzer

WERKWIJZER

Disclaimer:

We willen geen discussie over de werkwijzer, maar gaan graag in gesprek over de toepassing ervan

© Arcadis 2022

23/6/25

4

4

stroming

think like a river

ARCADIS

Elementen van de Werkwijzer

1. Wat is een LESA; een gemeenschappelijk vertrekpunt

2. Opbouw LESA

3. Vakgebieden/thema's

4. Diepgang en tijdsfactor

5. Ruimtelijke schaalniveaus

6. Toegankelijkheid

7. Team

8. Proces

© Arcadis 2022

23/6/25

5

5

stroming

think like a river

ARCADIS

Gemeenschappelijk vertrekpunt

Wat is een LESA in het rivierengebied, en wat is het niet

Waarom doe je een LESA? Om een project (veelal natuurherstel) te realiseren die past op de plek, en daardoor zichzelf duurzaam in stand houdt/ in stand te houden is zonder al te veel kunst en vliegwerk. Dit betekent het volgende:

❖ 1. Een Landschaps-Ecologische Systeem Analyse (LESA) is een middel, geen doel op zich

❖ 2. Iedere LESA beantwoordt een vraag

❖ 3. De LESA is altijd een integrale analyse

❖ 4. De LESA is objectief

❖ 5. Menselijke impact in de LESA

© Arcadis 2022

23/6/25

6

6

stroming

think like a river

ARCADIS

Elementen van de Werkwijzer

De thema's van een LESA

Opbouw van de LESA

I. Inleiding

“Setting the scene” van het projectgebied

II. De kern

Uitgebreide beschrijving van de verschillende thema's, van ontstaansgeschiedenis tot ecologie. Met een interpretatieslag en integrale analyse als kern van de lesa.

III. Conclusie

De lesa eindigt met conclusies en aanbevelingen. Welke oplossingsrichtingen zijn er mogelijk en maak die zo SMART mogelijk

© Arcadis 2022

23/6/25

7

7

stroming

think like a river

ARCADIS

Diepgang en schaalniveau

❖ De vraag bepaalt de diepgang en het detailniveau

Dit hangt over het algemeen samen met het ruimtelijk schaalniveau; hieruit blijkt tevens het belang van een scherpe vraagstelling en gebiedsafbakening

❖ Voeg ook een temporele afbakening toe, hoever kijk je terug en hoever kijk je vooruit?

❖ Werk van groot (riversysteem) naar klein (standplaats)

❖ Begin met de plek in het riversysteem, welk traject en welke kenmerken

❖ Afhankelijk van de vraag kan je steeds verder detailleren tot individuele uiterwaarden of standplaatsen

© Arcadis 2022

© Arthur de Bruin, baars

8

stroming

think like a river

ARCADIS

Proces

Het begint met een goede uitvraag... (stap 0)

- Ervaringen delen uit vergelijkbare gebieden
- In gesprek met de markt over proces en haalbaarheid

Voor een heldere uitvraag en een succesvolle samenwerking

STAP 1

Gezamenlijke reikwijdtebepaling

STAP 2

Bureaustudie

STAP 3

Veldonderzoek en nadere analyses

STAP 4

Integrale systeemanalyse

STAP 5

Kansen en knelpunten

STAP 6

Leidende principes en passende maatregelen

STAP 7

Afronding LESA

© Arcadis 2022

23/6/25

9

9

stroming

think like a river

ARCADIS

Toegankelijkheid en teamsamenstelling

Toegankelijkheid

- ❖ Maak van de LESA een visitekaartje
- ❖ Denk aan de leesbaarheid en voeg een samenvatting toe voor leken
- ❖ Maak en gebruik kaartmateriaal en beeldende elementen

Team opdrachtgever

- ❖ Bewaker van de scope, iemand die het doel scherp houdt
- ❖ Inhoudelijke kennis als sparringspartner voor opdrachtnemer
- ❖ Vertegenwoordiger van TBO
- ❖ Omgevingsmanager

Teamsamenstelling opdrachtnemer

- ❖ Landschaps- of rivierecoloog
- ❖ Vakmanschap (aquatisch/terrestrisch)
- ❖ Gebiedskennis
- ❖ Goede schrijver

© Arcadis 2022

23/6/25

10

10

stroming

think like a river

ARCADIS

© Bert Overkamp, geïsoleerde goul

© Arcadis 2022

23/6/25

11

11

stroming

think like a river

ARCADIS

Quizvraag 1 – Uitvraag met de meeste kans van slagen?

Uitvraag 1: We hebben nog 10 hectare gebied over, schrijf een LESA voor dit gebied

Uitvraag 2: Maak een LESA voor het gebied waaruit de kansrijkheid voor maatregelen volgen die invulling geven aan de vergroting en de kwaliteit van trilveenvegetaties.

© Arcadis 2022

23/6/25

12

12

stroming

think like a river

ARCADIS

Quizvraag 2 – Wat is een geschikt projectteam (opdrachtnemer)?

Team 1

Team 2

1. Projectleider

2. Senior ecooloog

3. Junior aquatisch ecooloog

4. Terrestrisch ecooloog

5. Vegetatiekundige

1. Projectleider

2. Landschapsecoloog

3. Gebiedskenner

4. Verbeelder

5. Omgevingsmanager

© Arcadis 2022

23/6/25

13

13

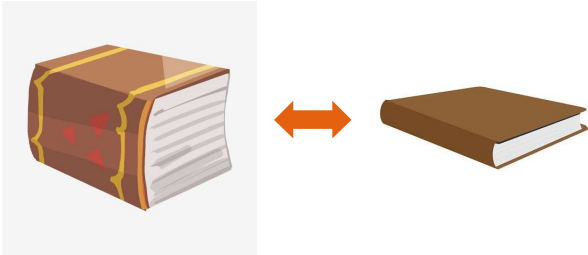
stroming

think like a river

ARCADIS

Quizvraag 3 – Een goede LESA heeft altijd...

Meer of minder dan 100 pagina's?

© Arcadis 2022

23/6/25

14

14

stroming

think like a river

ARCADIS

Quizvraag 4 – Als opdrachtgever is de beste start voor een LESA:

A: Maximaal budget regelen

B: Kick off bijeenkomst voor scherpe afbakening

C: De vraag zo breed mogelijk stellen zodat de opdrachtnemer zoveel mogelijk ruimte voor creativiteit heeft

© Arcadis 2022

23/6/25

15

15

stroming

think like a river

ARCADIS

De werkwijzer & contact

De werkwijzer is te vinden op de website van OBN Natuurkennis

Voor verder contact of meer informatie:

Maarten van Pelt – Maarten.vanpelt@arcadis.com

Daphne Willems - Daphne.willems@stroming.nl

Gerjan Verhoeff – Gerjan.verhoeff@arcadis.com

© Arcadis 2022

23/6/25

16

16